

Brussel, 13 januari 2022
(OR. en)

Interinstitutioneel dossier:
2022/0009(COD)

5304/22
ADD 3

CORDROGUE 2
SAN 24

BEGELEIDENDE NOTA

van:	de secretaris-generaal van de Europese Commissie, ondertekend door mevrouw Martine DEPREZ, directeur
ingekomen:	12 januari 2022
aan:	de heer Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie
nr. Comdoc.:	SWD(2022) 9 final
Betreft:	WERKDOCUMENT VAN DE DIENSTEN VAN DE COMMISSIE SAMENVATTING VAN HET EFFECTBEOORDELINGSVERSLAG bij het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende het Drugsagentschap van de Europese Unie

Hierbij gaat voor de delegaties document SWD(2022) 9 final.

Bijlage: SWD(2022) 9 final

Brussel, 12.1.2022
SWD(2022) 9 final

WERKDOCUMENT VAN DE DIENSTEN VAN DE COMMISSIE
SAMENVATTING VAN HET EFFECTBEOORDELINGSVERSLAG

bij

het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad

betreffende het Drugsagentschap van de Europese Unie

{COM(2022) 18 final} - {SEC(2022) 45 final} - {SWD(2022) 8 final}

Samenvatting

Effectbeoordeling van een voorstel voor een verordening betreffende het Drugsagentschap van de Europese Unie (herziening van het mandaat van het Europees Waarnemingscentrum voor drugs en drugsverslaving, d.w.z. van Verordening (EG) nr. 1920/2006)

A. De noodzaak om actie te ondernemen

Waarom? Wat is het probleem?

Het Europees Waarnemingscentrum voor drugs en drugsverslaving ("het agentschap") is opgericht in 1993 en de oprichtingsverordening is in 2006 herschikt (Verordening (EG) nr. 1920/2006). In 2018/19 heeft de Commissie haar meest recente evaluatie uitgevoerd (COM(2020) 228). De probleemstelling is gebaseerd op de resultaten van de evaluatie en is gericht op tekortkomingen die door de belangrijkste belanghebbenden van het agentschap aan de orde zijn gesteld. Terwijl er 25 jaar geleden gegevens moesten worden verzameld en geanalyseerd om de drugssituatie in Europa en de gevolgen daarvan te beschrijven, hebben belanghebbenden vandaag ook behoefte aan realtime-analyses van nieuwe uitdagingen en aan advies over hoe er het best kan worden gereageerd op snel evoluerende dreigingen, zoals nieuwe psychoactieve stoffen die de EU binnenkomen en die gevaarlijker zijn voor de (volks)gezondheid en ook nieuwe veiligheidsproblemen met zich meebrengen. Beleidsmakers hebben meer ondersteuning en informatie nodig om weloverwogen keuzes te kunnen maken en adequaat te kunnen reageren. Het agentschap kan de lidstaten onvoldoende ondersteuning bieden en het potentieel van het netwerk van nationale knooppunten van het agentschap (Reitox) wordt niet ten volle benut. Tot slot is de internationale dimensie van de werkzaamheden van het agentschap onvoldoende omschreven. De door het agentschap verstrekte informatie is van cruciaal belang voor de uitvoering van de nieuwe EU-drugsstrategie 2021-2025, die uitgaat van een empirisch onderbouwde benadering van het drugsbeleid.

Wat zal met dit initiatief naar verwachting worden bereikt?

De algemene doelstelling van het initiatief is ervoor te zorgen dat het agentschap geschikt is voor zijn taak en adequaat is toegerust om het hoofd te bieden aan de uitdagingen in verband met drugs in de EU, zodat de EU en de lidstaten op passende wijze kunnen reageren en ondersteuning kunnen bieden. Bij de voorgestelde herziening van het mandaat zou het om een gerichte herziening gaan. Het mandaat van het agentschap moet worden verduidelijkt wat betreft de reikwijdte van zijn activiteiten (met name de onder zijn bevoegdheid vallende stoffen); de capaciteit om sneller en gericht te reageren op uitdagingen en nieuwe dreigingen moet worden versterkt; de monitoring en de analyse van de drugsproblematiek moeten worden versterkt; de lidstaten moeten worden ondersteund, en de internationale dimensie van de werkzaamheden van het agentschap moet worden verduidelijkt.

Wat is de meerwaarde van maatregelen op EU-niveau?

Het drugsfenomeen treft alle Europeanen en heeft een grensoverschrijdend en mondiaal karakter. Er zijn tal van gemeenschappelijke uitdagingen, die zich in alle lidstaten voordoen, zowel aan de vraagzijde als aan de aanbodzijde. Het is niet mogelijk het drugsprobleem alleen op nationaal niveau aan te pakken, aangezien een dergelijke aanpak tot versnippering zou leiden. Ook kunnen de lidstaten van elkaar leren door ervaringen en beste praktijken uit te wisselen. Via EU-maatregelen kunnen deze problemen op een doeltreffende en efficiënte wijze worden aangepakt.

B. Oplossingen

Welke wetgevende en niet-wetgevende beleidsopties zijn overwogen? Heeft een bepaalde optie de voorkeur? Waarom?

De niet-wetgevende beleidsoptie (verdere samenwerking) en de ontmanteling of samenvoeging van het agentschap zijn niet verder geanalyseerd, omdat zij geen oplossing zouden bieden voor de

vastgestelde problemen.

De voorkeursoptie is een gerichte herziening van het mandaat. Naar aanleiding van het verzoek van sommige belanghebbenden om het werkterrein van het agentschap uit te breiden tot andere vormen van verslaving, werd deze kwestie onderzocht, maar de conclusie van de effectbeoordeling luidde dat het agentschap zich in de eerste plaats moet blijven richten op illegale drugs. Polydruggebruik moet echter beter worden aangepakt. Ook het drugsaanbod en de drugsmarkten moeten tot de thematische werkterreinen van het agentschap behoren. Met het oog op meer flexibele en toekomstgerichte analyses moeten de capaciteiten van het agentschap op het gebied van monitoring en dreigingsevaluatie verder worden ontwikkeld. Om het publiek snel te informeren over en te waarschuwen voor dreigingen in meerdere lidstaten, moet het agentschap voorlichtingscampagnes en waarschuwingen op EU-niveau ontwikkelen of deze helpen ontwikkelen. Om de informatiebasis van het agentschap te verbreden, moet een gespecialiseerd netwerk van laboratoria worden opgezet. Het mandaat van de nationale knooppunten moet worden versterkt om beter gebruik te maken van hun capaciteiten ter ondersteuning van het agentschap en om rekening te houden met de wijzigingen in het mandaat van het agentschap. Tot slot moet de internationale dimensie van de werkzaamheden van het agentschap duidelijker worden omschreven.

Wie steunt welke optie?

De belangrijkste belanghebbenden, d.w.z. de nationale en Europese beleidsmakers op drugsgebied, steunen - en dringen zelfs aan op - een versterking van het mandaat van het agentschap. In de nieuwe EU-drugsstrategie, die in december 2020 door de Raad is aangenomen, wordt de Commissie uitdrukkelijk verzocht om zo snel mogelijk een voorstel tot herziening van het mandaat in te dienen. Sommige lidstaten met bredere strategieën inzake verslaving zouden voorstander zijn van een ruimer mandaat voor het agentschap. Andere lidstaten hebben een kader dat uitsluitend op drugs is gericht en zouden tevreden zijn met het huidige mandaat, vergezeld van een verduidelijking over polydruggebruik. Het vaststellen van minimumcriteria voor de nationale knooppunten zou bij sommige lidstaten ook op weerstand kunnen stuiten, omdat zij van mening zouden kunnen zijn dat daarmee inbreuk wordt gemaakt op hun prerogatieven. Dergelijke criteria zouden echter nodig zijn om te zorgen voor een gelijk speelveld in heel Europa en om te waarborgen dat het agentschap de nodige gegevens krijgt.

C. Effecten van de voorkeursoptie

Wat zijn de voordelen van de voorkeursopties (indien van toepassing, anders de kosten van de belangrijkste opties)?

De voorkeursoptie zou bijdragen tot beter onderbouwde beleidsmaatregelen en acties, waardoor de Europese (en nationale) reacties op de drugsproblematiek in de EU doeltreffender zouden worden. Dit zou een belangrijke bijdrage zijn tot een doeltreffende en empirisch onderbouwde reactie op het drugsfenomeen, zowel vanuit gezondheids- als vanuit veiligheidsperspectief. Het mandaat van het agentschap zou voornamelijk gericht blijven op monitoring, ter ondersteuning van de EU en haar lidstaten en in overeenstemming met het subsidiariteitsbeginsel. Een dergelijke gerichte herziening van het mandaat van het agentschap zou leiden tot een betere paraatheid op Europees en nationaal niveau met betrekking tot de toenemende nieuwe dreigingen op drugsgebied.

Wat zijn de kosten van de voorkeursopties (indien van toepassing, anders de kosten van de belangrijkste opties)?

Voor de voorkeursoptie zou een verhoging van de financiële en personele middelen vereist zijn in vergelijking met de middelen die in het meerjarig financieel kader (MFK) 2021-2027 zijn uitgetrokken. Voor de rest van de periode van het meerjarig financieel kader (MFK) zouden er naar schatting een extra begroting van 51 à 63 miljoen EUR en ongeveer 40 extra posten nodig zijn.

Wat zijn de gevolgen voor bedrijven, kleine, middelgrote en micro-ondernemingen?

Er zullen geen directe gevolgen zijn voor bedrijven, kleine, middelgrote en micro-ondernemingen. De herziening zou positieve indirecte gevolgen kunnen hebben doordat het verlies aan

arbeidskrachten voor de economie als gevolg van het feit dat drugsgebruikers niet of niet naar behoren kunnen werken, wordt beperkt en doordat de inkomsten van de georganiseerde criminele groepen onder druk komen te staan.
Zijn er significante gevolgen voor de nationale begrotingen en overheden?
Hoewel de voorkeursoptie zou leiden tot een toename van de taken en verantwoordelijkheden van het agentschap, zou het initiatief in het algemeen bijdragen tot een vermindering van de administratieve lasten en een vereenvoudiging van de administratieve procedures, met name in de lidstaten. De belangrijkste factor die daartoe bijdraagt, is de voorgestelde stroomlijning en centralisatie van de rapportageverplichtingen. Door het gebrek aan gegevens over de voor het drugsbeleid beschikbare middelen, is het niet mogelijk de effecten van de vereenvoudiging en de vermindering van de lasten te kwantificeren.
Zijn er andere significante gevolgen?
Nee.
D. Evaluatie
Wanneer wordt het beleid geëvalueerd?
In overeenstemming met de gemeenschappelijke aanpak wordt er in de verordening betreffende het agentschap bepaald dat er om de vijf jaar een externe evaluatie van het agentschap wordt uitgevoerd.